

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

1. Ειδικοί Σκοποί

Με τη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο επιδιώκεται οι μαθητές να αναπτύξουν την επικοινωνιακή ικανότητα, και ειδικότερα:

Να κατανοούν και να παράγουν προφορικό και γραπτό λόγο.

Να αναπτύσσουν γλωσσολογική και κοινωνιογλωσσική ικανότητα, δηλαδή να αναπτύσσουν φωνολογικές, λεξιλογικές και μορφοσυντακτικές δεξιότητες.

Να εξοικειώνονται με διαφορετικά επίπεδα και είδη λόγου.

Να αναπτύσσουν πραγματολογική ικανότητα, δηλαδή να αναπτύσσουν λειτουργικές δεξιότητες λόγου.

Να προσεγγίζουν αισθητικά τη γλώσσα.

2. Στόχοι, Θεματικές ενότητες, Ενδεικτικές δραστηριότητες, Διαθεματικά σχέδια εργασίας

Στη γαλλική γλώσσα, όπως και σε κάθε ξένη γλώσσα, δεν είναι δυνατόν να οριστούν θεματικές ενότητες παρά μόνο θεματικές περιοχές μέσα από τις οποίες πραγματώνονται οι γλωσσικές πράξεις και η κοινωνιογλωσσική διάσταση της γλώσσας. Οι προτεινόμενες θεματικές ενότητες αποτελούν περιβάλλοντα χρήσης λόγου όπου εστιάζονται και οι διαθεματικές προσεγγίσεις

Στόχοι	Θεματικές ενότητες (διατιθέμενος χρόνος)	Ενδεικτικές δραστηριότητες¹
<p>I. Οι μαθητές προσλαμβάνουν πληροφορίες με στόχο την ακουστική, οπτικοακουστική και αναγνωστική ικανότητα (προσληπτικές δεξιότητες). Ειδικότερα:</p> <p>1) Σε επίπεδο κατανόησης προφορικού λόγου οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να κατανοούν το γενικό νόημα ενός αυθεντικού προφορικού λόγου</p> <p>Να διακρίνουν βασικές πληροφορίες που περιέχονται σε ένα απλό προφορικό μήνυμα.</p> <p>Να αναγνωρίζουν μηνύματα που μεταδίδονται και αποτελούν γεγονός ή προσωπική άποψη του λέγοντος.</p> <p>Να διακρίνουν το ύφος της γλώσσας.</p> <p>Να διακρίνουν σταδιακά τις σχέσεις μεταξύ των συνομιλητών (το ύφος τους, τις προθέσεις τους, τα συναισθήματά τους) μέσα από την ερμηνεία γλωσσικών, παραγλωσσικών και εξωγλωσσικών στοιχείων.</p> <p>Να συνειδητοποιούν τη έννοια του χρόνου μέσα από απλό προφορικό λόγο.</p> <p>2) Σε επίπεδο κατανόησης γραπτού λόγου οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να κατανοούν το γενικό νόημα ενός απλού εντύπου / κειμένου</p> <p>Να αντιλαμβάνονται και να κατανοούν το σύνολο του κειμένου</p>	<p>1. Προσωπικά/ατομικά στοιχεία (identification et caractérisation personnelles)</p> <p>2. Κατοικία (domicile)</p> <p>3. Περιβάλλον (environnement)</p> <p>4. Καθημερινή ζωή, διατροφή (vie quotidienne, emploi du temps, alimentation...), όροι διαβίωσης (conditions de vie), επίπεδο ζωής (modes de vie)...</p> <p>5. Κοινωνική ζωή : ανθρώπινες σχέσεις (types de relations, invitations, rendez-vous), συλλογικές μορφές έκφρασης (associations, sociétés...), κοινωνική δραστηριότητα / εθιμοτυπική και κοινωνική συμπεριφορά (savoir-vivre), εορτές και επέτειοι (fêtes de l'année, anniversaires...)</p> <p>6. Ελεύθερος χρόνος (loisirs, distraction...), έξοδοι (hôtel, restaurant, cinéma, théâtre...), διακοπές (vacances et tourisme), ταξίδια και μετακινήσεις (déplacements et voyages)</p> <p>7. Αγορές (commerce et achats, prix et modes de paiement), Κατανάλωση</p> <p>8. Κλιματολογικές συνθήκες και Μετεωρολογικά Φαινόμενα (climat, conditions météorologiques, mois et saisons...)</p>	<p><i>Δραστηριότητες βασισμένες στην προφορική επικοινωνία δύο ή περισσότερων ατόμων: συνομιλία, ανακοινώσεις, αφηγήσεις, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, ηχογραφημένα μηνύματα, τραγούδια.</i></p> <p><i>Ασκήσεις κατανόησης, επανάληψης, προφοράς, επιτοπισμού, παιχνίδια ρόλων, προσομοίωσης, παντομίμα δραματοποίηση, δραστηριότητες που εστιάζουν στη διάκριση πληροφοριών σχετικών με το χώρο, χρόνο, μεταβολή.</i></p> <p><i>Παιχνίδια διασταυρώσεων βασισμένα σε εικονικές αναπαραστάσεις των μηνυμάτων, διερεύνηση των προθέσεων, συναισθημάτων, σκέψεων των πρωταγωνιστών διαφόρων γεγονότων που προβάλλονται σε έντυπη εικονογράφηση, video, ψηφιακούς δίσκους δεδομένης μνήμης (cd-Rom).</i></p> <p><i>Δραστηριότητες βασισμένες στη γραπτή επικοινωνία: γράμματα, απλές συνεντεύξεις, οδηγίες χρήσης, διαφημιστικά κείμενα, μπροσούρες. Οι μαθητές μπορούν να εστιάζουν στα κυριότερα στοιχεία του εντύπου / κειμένου αποκωδικοποιώντας τις βασικές έννοιες, λέξεις- κλειδιά ακόμα και όταν υπάρχουν άγνωστα γλωσσικά στοιχεία (compréhension globale).</i></p> <p><i>Επιπλέον δραστηριότητες: ασκήσεις κατανόησης με συμπλήρωση κενών, σταυρόλεξα, ασκήσεις πολλαπλών επιλογών, κατασκευή και συμπλήρωση πινάκων κατανόησης, σχεδιασμός χαρτών που αποτυπώνουν την κατανόηση των εννοιών του χώρου, του χρόνου, εικονική αποτύπωση φυσικών προσώπων, επαγγελματιών, εθνοτήτων, δραστηριότητες εντοπισμού κειμενικών ειδών (Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη Γλώσσα, Αισθητική Αγωγή, Μουσική)</i></p>

¹ Οι δραστηριότητες με πλάγια γράμματα προτείνονται ως διαθεματικές

<p>από τα συμφραζόμενα, ακόμα και αν υπάρχουν κενά πληροφόρησης στο συγκεκριμένο κείμενο</p> <p>Να κατατάσσουν το είδος του κειμένου.</p> <p>II. Μεταδίδουν προφορικές και γραπτές πληροφορίες (παραγωγικές δεξιότητες).</p> <p>1) Σε επίπεδο παραγωγής προφορικού λόγου οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να δομούν και να οργανώνουν το λόγο (plan-schéma) σε απλά επικοινωνιακά περιβάλλοντα.</p> <p>Να εξοικειώνονται με τη χρήση κατάλληλων συνδέσμων και εκφράσεων για την παράθεση ιδεών με περισσότερο ή λιγότερο απλό τρόπο.</p> <p>Να παράγουν απλό προφορικό λόγο με την επιλογή κατάλληλων γλωσσικών εκφράσεων ανάλογα με την επικοινωνιακή περίσταση.</p> <p>Να χρησιμοποιούν γλωσσικές πράξεις στο πλαίσιο απλών επικοινωνιακών περιβαλλόντων προκειμένου να εκφράσουν τις προσωπικές τους απόψεις και τα συναισθήματά τους.</p> <p>2) Σε επίπεδο παραγωγής γραπτού λόγου οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να παράγουν απλό γραπτό λόγο που να ανταποκρίνεται σε απλές επικοινωνιακές καταστάσεις.</p> <p>Να συμπληρώνουν διάφορα έντυπα.</p> <p>Να περιγράφουν μια εικόνα, μια σκηνή, ένα γεγονός.</p> <p>Να (ανα)μεταδίδουν απλές πληροφορίες με άμεσο αλλά και έμμεσο τρόπο.</p> <p>Να χρησιμοποιούν γλωσσικές πράξεις στο πλαίσιο απλών επικοινωνιακών περιβαλλόντων προκειμένου να εκφράσουν απλές προσωπικές τους απόψεις ή και συναισθήματά τους.</p> <p>III. Οι μαθητές επιδιώκεται να αναπτύξουν φωνολογικές δεξιότητες στο πλαίσιο διαμόρφωσης γλωσσολογικής και κοινωνιογλωσσικής ικανότητας. Ειδικότερα,</p> <p>Να κατανοούν την εκφορά του λόγου ως προς τον τονισμό, τον επιτονισμό και την προφορά.</p> <p>Να αναπτύξουν σταδιακά την ικανότητα πρόσληψης και παραγωγής των ξένων ήχων με πιθανό πεδίο εφαρμογής τους την</p>	<p>9. Αγωγή Υγείας (φυσική, ψυχική, νοητική), Υγεία και περιθαλψη (hygiène et santé), σεξουαλική αγωγή, εξαρτησιογόνες ουσίες</p> <p>10. Εκπαίδευση, Σχολικό Σύστημα, ισότητα ευκαιριών, πλαίσιο δραστηριοτήτων, Σχολικό περιβάλλον...(Education, enseignement, systeme scolaire, scolarite, matieres/disciplines d'enseignement...)</p> <p>11. Τέχνες και Πολιτισμός (arts, civilisation, culture)</p> <p>12. Δημόσιος βίος: Κρατικές και ιδιωτικές υπηρεσίες (services publics et privés, PTT, banque, hôpital, police...), κοινωνική ασφάλιση και παροχές (sécurité sociale, assurances, allocations...)</p> <p>13. Πολιτική, οικονομική, κοινωνική επικαιρότητα (vie/actualité politique, économique et sociale), επιδράσεις στην οικονομία του ατόμου, του κράτους, της κοινωνίας</p> <p>14. Αγορά εργασίας, παραγωγή (activité professionnelle, recherche d'un emploi, chômage)</p> <p>15. Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, ισότητα των φύλων (droits de l'homme et du citoyen, la citoyenneté, égalité des sexes)</p> <p>16. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Διάσταση (dimension européenne et internationale)</p> <p><i>*Σημείωση: Οι παραπάνω θεματικές ενότητες αντιστοιχούν σε όλο το φάσμα των στόχων και των ενδεικτικών δραστηριοτήτων</i></p> <p><i>Για την αξιοποίηση των προαναφερομένων θεματικών ενότητων παραθέτουμε κατά τάξη τις παρακάτω γλωσσικές πράξεις που αντιστοιχούν στους στόχους του μαθήματος της γαλλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο.</i></p> <p><i>Οι γλωσσικές πράξεις εμφανίζονται με ανάλογο βαθμό δυσκολίας και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου λόγω της κοχλιωτής διάταξης και κατανομής της ύλης. Τα</i></p>	<p><i>Αγωγή, Πληροφορική, Γεωγραφία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, ΣΕΠ, Φυσικές Επιστήμες).</i></p> <p>Ενασχόληση με απλές έρευνες (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις), συμμετοχή σε απλά θεατρικά δρώμενα με βάση τα παιχνίδια ρόλων, τη δραματοποίηση, την παντομίμα. Κατανόηση και παραγωγή απλού, ρεόντος λόγου με στόχο τις σαφείς απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα. Οι λεκτικές πράξεις μπορεί να αφορούν φυσικά πρόσωπα, τις έννοιες του πολιτισμού, του χώρου, του χρόνου, της μεταβολής, του μεγέθους, της διάρκειας, της ποσότητας... Οργάνωση ατομικών ή ομαδικών παρουσιάσεων με επίκεντρο τη ζωή προσωπικοτήτων, πολιτισμικών στερεοτύπων, πολιτιστικών επιτευγμάτων και δρώμενων. Επαφή με την επικαιρότητα κατόπιν διερεύνησης μέσω διαδικτύου ή αξιοποίησης έντυπων και μη έντυπων πηγών.</p> <p><i>Περιγραφή μιας εικόνας, μιας σκηνής, ενός γεγονότος κτλ.</i></p> <p><i>Δραστηριότητες βασισμένες σε σύνταξη τηλεγραφήματος, φιλικού γράμματος, ανακοίνωσης, αίτησης, μηνύματος συμβατικού ή και ηλεκτρονικού – ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.</i></p> <p><i>Συμπλήρωση αίτησης, βιογραφικού σημειώματος, καρτών επιβίβασης κτλ.).</i></p> <p><i>Περιγραφή προσώπων, ενός τοπίου, ενός ατυχήματος...</i></p> <p><i>Γραπτές δραστηριότητες (εκθέσεις posters, εκθέσεις-projets, εικαστικές εκθέσεις, εκθέσεις χαρτών, μακετών, κατασκευών συνοδευμένων με έντυπες λεζάντες και κείμενα. (Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη Γλώσσα, Αισθητική Αγωγή, Μουσική Αγωγή, Πληροφορική, Γεωγραφία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, ΣΕΠ, Φυσικές Επιστήμες).</i></p> <p><i>Ασκήσεις προφοράς, επιτονισμού, ασκήσεις μέσα από τις οποίες μαθαίνει κανείς να διακρίνει, να συγκρίνει λέξεις ξένες προς τη γλώσσα-στόχο (αφύπνιση στην πολυγλωσσία και πολυπολιτισμικότητα), ασκήσεις μέσα από τις οποίες μαντεύει ο μαθητής τις προθέσεις του ομιλούντος δίχως να γνωρίζει το περιεχόμενό τους και να τις συγκρίνει με αντίστοιχες της γλώσσας-στόχου. Ανάπτυξη στρατηγικών μέσα από τις οποίες ο μαθητής ανακαλύπτει φωνολογικές ομοιότητες της γλώσσας-στόχου με τη μητρική (Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη Γλώσσα, Ιστορία, Γεωγραφία, Φυσικές Επιστήμες, Αισθητική Αγωγή, Μουσική Αγωγή, ΣΕΠ, Πληροφορική).</i></p> <p><i>Δραστηριότητες μέσα από τις οποίες ο μαθητής αναπτύσσει στρατηγικές οργάνωσης και κατηγοριοποίησης του λεξιλογίου, όπως π.χ. σημασιολογικές κατηγοριοποιήσεις, συσχέτιση μεταξύ λέξεων.</i></p> <p><i>Δραστηριότητες μέσα από τις οποίες</i></p>
---	--	---

<p>εκμάθηση μιας άλλης ξένης γλώσσας.</p> <p>IV. Οι μαθητές επιδιώκεται να αναπτύξουν λεξιλογική ικανότητα – δεξιότητα στο πλαίσιο διαμόρφωσης γλωσσολογικής και κοινωνιογλωσσικής ικανότητας. Ειδικότερα,</p> <p>Να αναγνωρίζουν σταδιακά τις διαδικασίες παραγωγής λέξεων.</p> <p>Να εξοικειώνονται σταδιακά με τη χρήση κατάλληλου λεξιλογίου για την εκφορά λόγου.</p> <p>V. Οι μαθητές επιδιώκεται να αναπτύξουν μορφοσυντακτικές δεξιότητες στο πλαίσιο διαμόρφωσης γλωσσολογικής και κοινωνιογλωσσικής ικανότητας. Ειδικότερα,</p> <p>Να προσεγγίζουν σταδιακά και να χρησιμοποιούν μορφοσυντακτικά φαινόμενα σε επικοινωνιακές καταστάσεις.</p> <p>VI. Οι μαθητές επιδιώκεται να εξοικειώνονται σταδιακά με διαφορετικά είδη, επίπεδα και ύφος λόγου στο πλαίσιο διαμόρφωσης γλωσσολογικής και κοινωνιογλωσσικής ικανότητας. Ειδικότερα,</p> <p>Να εξοικειώνονται με δείκτες κοινωνικών σχέσεων, με εκφράσεις λαϊκής σοφίας, με διαλέκτους και ιδιολέκτους.</p> <p>VII. Οι μαθητές επιδιώκεται να αναπτύξουν δεξιότητες λόγου στο πλαίσιο της διαμόρφωσης πραγματολογικής ικανότητας. Ειδικότερα,</p> <p>Να εξοικειώνονται με τη διατύπωση γραπτού ή προφορικού λόγου ο οποίος να εστιάζεται στη χρονική διασύνδεση των γεγονότων (απλές μορφές) στην αιτιολόγηση και στη λογική οργάνωση.</p> <p>VIII. Οι μαθητές επιδιώκεται να αναπτύξουν λειτουργικές δεξιότητες στο πλαίσιο της διαμόρφωσης πραγματολογικής ικανότητας. Ειδικότερα,</p> <p>Να εξοικειώνονται με το λειτουργικό χαρακτήρα των διαφόρων εκφράσεων για συμμετοχή σε μια διεπιδρασιακή ανταλλαγή μηνυμάτων.</p>	<p>γλωσσικά λειτουργικά σύνολα ανακυκλώνονται σε οριζόντια βάση, σε κάθε τάξη ξεχωριστά, αλλά και σε κάθετη βάση ώστε να επιτυγχάνεται η απαραίτητη συνέχεια και συνέπεια στον τριετή κύκλο σπουδών.</p> <p style="text-align: center;">Γλωσσικές λειτουργίες</p> <p style="text-align: center;">Α΄ τάξη (70 ώρες)</p> <p>Saluer - se présenter Saluer - présenter quelqu'un Demander - Donner des renseignements personnels identifier/ décrire quelqu'un Identifier - décrire quelque chose Demander quelque chose accepter/ refuser Demander un renseignement Donner/ refuser Inviter/ proposer Accepter/ refuser Exprimer un goût demander un avis Donner/ refuser Raconter/ décrire</p> <p style="text-align: center;">Β΄ Τάξη (70 ώρες)</p> <p>Présenter/ décrire des personnes Demander/ donner/ refuser un avis Conseiller Demander/ donner/ refuser la permission Se plaindre Poser, suggérer/ Accepter/ refuser Exprimer ses goûts Exprimer ses sentiments Demander / donner/ refuser un renseignement Appeler/ répondre au téléphone/ faire préciser/ faire repérer S'excuser/ excuser/ Ne pas excuser Exprimer son inquiétude/ rassurer Entrer en contact/ accueillir Raconter/ décrire</p> <p style="text-align: center;">Γ΄ Τάξη (70 ώρες)</p> <p>Entrer en contact/</p>	<p>επιτυγχάνεται σταδιακά η ενσυνείδητη γνώση και χρήση των δύο τύπων γραμματικής, δηλαδή της γλωσσολογικής και επικοινωνιακής. Οι δραστηριότητες αυτές βασίζονται σε διαδικασίες ανακάλυψης, κρίσης, σύγκρισης με τη μητρική γλώσσα, διατύπωσης κανόνων γλωσσικών και κοινωνιογλωσσικών, και τέλος παραγωγής προσωπικού αυθεντικού λόγου (Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη Γλώσσα, Ιστορία, Γεωγραφία, Φυσικές Επιστήμες, Αισθητική Αγωγή, Μουσική, ΣΕΠ, Πληροφορική).</p> <p>Δραστηριότητες που βασίζονται σε εκφράσεις για το χαιρετισμό, την παρουσίαση, την αντιμετώπιση διαφορετικών εκδηλώσεων με διαφορετικό ύφος σύμφωνα με κανόνες ευγενείας που αναδεικνύουν την πολιτισμική ετερότητα, δραστηριότητες που βασίζονται στην αξιοποίηση στερεότυπων και ιδιωματικών εκφράσεων, παροιμιών, γνυμικών και γενικά αναπαραστάσεων που αφορούν τη γλώσσα – στόχο και ενδεχομένως τη συγκρίνουν με τη μητρική. Επίσης, δραστηριότητες μέσα από τις οποίες ανιχνεύεται η εθνική ή τοπική προέλευση μελών της κοινότητας της γλώσσας – στόχου, της κοινωνικής και επαγγελματικής τάξης των συνδιαλεγόμενων, της ηλικίας τους κτλ. (Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη Γλώσσα, Ιστορία, Γεωγραφία, Φυσικές Επιστήμες, Αισθητική Αγωγή, Μουσική Αγωγή, ΣΕΠ, Πληροφορική).</p> <p>Ως δραστηριότητες μπορούν να θεωρηθούν οι πλέον απλές δραστηριότητες/ ασκήσεις έως οι πλέον σύνθετες, όπως ατομικές, συλλογικές συνθετικές εργασίες (projets), εκθέσεις. Για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών τίθενται ως παιδαγωγικά μέσα μηχανισμοί μέσα από τους οποίους ο μαθητής συνειδητοποιεί τη διεπιδρασιακή διάσταση της γλώσσας (παιχνίδια ρόλων, δραματοποίηση, παράσταση, αλληλογραφία με μέλη άλλων γλωσσικών κοινοτήτων, έχοντας ως μέσο επικοινωνίας τη γλώσσα-στόχο με σκοπό τη δημιουργία δικτύων σχολείων και κοινοτήτων μάθησης, παραγωγή εφημερίδων, περιοδικών, εντύπων, ταινιών, ψηφιακών δίσκων δεδομένης μνήμης (cd-Rom) από τους ίδιους τους μαθητές με δυναμική χρήση της γλώσσας-στόχου και της μητρικής γλώσσας όλων των μαθητών που φοιτούν σε μια τάξη αλλά προέρχονται από διαφορετικά γλωσσικά / πολιτισμικά περιβάλλοντα) (Αρχαία Ελληνική Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη Γλώσσα, Ιστορία, Γεωγραφία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Μουσική Αγωγή, Μαθηματικά, Πληροφορική, Αισθητική Αγωγή).</p> <p>Ανάγνωση και επεξεργασία λογοτεχνικών κειμένων είτε στο μάθημα της γλώσσας – στόχου είτε στο πλαίσιο σύγκρισης κειμένων της γλώσσας - στόχου με άλλες ζωντανές γλώσσες (Νέα Ελληνική Γλώσσα, Ξένη</p>
--	--	--

<p>IX. Οι μαθητές επιδιώκεται να προσεγγίζουν αισθητικά τη γλώσσα στο πλαίσιο της διαμόρφωσης πραγματολογικής ικανότητας. Ειδικότερα, Να εξοικειώνονται με αυθεντικά λογοτεχνικά κείμενα (ποιήματα, διηγήματα, μύθοι, τραγούδια κτλ.).</p>	<p>Prendre congé Prendre rendez-vous Inviter/ accepter/ refuser Demander un service, accepter/ refuser Demander/ donner son opinion Approuver/ désapprouver Mettre en garde/ inciter quelqu'un à faire quelque chose Souhaiter à d' autres Exprimer un souhait pour soi-même Accuser/ reprocher / s'excuser Porter un jugement/ Apprécier Faire des projets Raconter – décrire Réactions</p>	<p>Γλώσσα, Ιστορία, Αισθητική Αγωγή).</p>
--	--	---

Προτεινόμενα Διαθεματικά Σχέδια Εργασίας²

Θέμα: Τα επαγγέλματα στη χώρα μου και στις άλλες χώρες χτες και σήμερα. Στο πλαίσιο της διερεύνησης του θέματος αξιοποιούνται θεματικές ενότητες όπως: εθνικότητες (nationalités), επαγγέλματα (professions), χώροι εργασίας και παραγωγής (contexte de travail : la campagne, vie agricole, l'usine, l'artisanat, la mer, la vie maritime, le cadre citadin, le secteur tertiaire, les services, les entreprises, le commerce) ανά γεωγραφική περιοχή της χώρας (π.χ. πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής τομέας παραγωγής), συνήθειες, ήθη και έθιμα των κατοίκων που συνδέονται με τα επαγγέλματα και την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, πλούτος των περιοχών (έδαφος, κλιμάκιο, πανίδα, υπέδαφος, υδάτινοι πόροι) – les saisons de l'année, le calendrier, les fêtes, les us et coutumes, μετανάστευση, γνωριμία με άλλους τόπους, χώρες, λαούς και πολιτισμούς. **Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες:** Χώρος-Χρόνος, Ομοιότητα-Διαφορά, Άτομο-Κοινωνία, Πολιτισμός, Επικοινωνία κ.λπ. **Προεκτάσεις** στην Ιστορία, τη Λογοτεχνία, την Ελληνική Γλώσσα, τη Γεωγραφία, τη Βιολογία.

Θέμα: Συλλογή μύθων και παραμυθιών από την Ελλάδα και από γαλλόφωνες χώρες. Αναζήτηση κοινών μύθων ή και παραμυθιών στις δύο γλώσσες (ελληνικά – γαλλικά), ανακάλυψη και σύγκριση κοινών στοιχείων (π.χ. εικονογράφηση, τίτλοι, δομή), εντοπισμός λέξεων με μεγάλη συχνότητα και στις δύο γλώσσες (π.χ. στην κοκκινোসκουφίτσα η λέξη λύκος – loup), διερεύνηση και αντιπαραβολή στοιχείων που βοηθούν στην κατανόηση του ξενόγλωσσου μύθου ή και παραμυθιού (ανάπτυξη μεταγλωσσικών και μετααλωσσικών δεξιοτήτων), εντοπισμός των διαφορών ανάμεσα στις δύο γλώσσες που αφορούν την απόδοση του ίδιου θέματος (κοινωνιογλωσσική και διαπολιτισμική προσέγγιση). Για την υλοποίηση αυτής της συνθετικής εργασίας, οι μαθητές ανατρέχουν σε σχετική με το θέμα βιβλιογραφία έντυπη και ηλεκτρονική. **Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες:** Πολιτισμός, Ομοιότητα-διαφορά, Αλληλεπίδραση, Επικοινωνία. **Προεκτάσεις** στην Ιστορία, τη Λογοτεχνία, την Ελληνική Γλώσσα, τη Γεωγραφία, την Πληροφορική.

Θέμα: Συλλογή ελληνικών τραγουδιών που έχουν αποδοθεί στη γαλλική γλώσσα ή και το αντίθετο. Οι μαθητές αναζητούν το υλικό από διάφορες πηγές (προσωπικές συλλογές, δισκοπωλεία, ραδιοφωνικούς σταθμούς, διαδίκτυο) και το ταξινομούν ανά γλώσσα, ανά είδος και χρονολογικά. Η διαδικασία που ακολουθείται για την υλοποίηση αυτής της συνθετικής εργασίας αποσκοπεί στην κατανόηση ένηχων αυθεντικών κειμένων, την κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου, την ανάπτυξη φωνολογικών δεξιοτήτων, την διαπολιτισμική διάσταση, την ανακάλυψη φωνολογικών ομοιοτήτων και διαφορών της γλώσσας στόχου με τη μητρική. Επίσης, διερευνώνται τα κοινωνικο-πολιτισμικά αίτια σύνθεσης των συγκεκριμένων τραγουδιών και της απόδοσής τους στην άλλη γλώσσα. **Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες:** Πολιτισμός, Παράδοση, Τέχνη, Ομοιότητα-διαφορά, Αλληλεπίδραση, Επικοινωνία. **Προεκτάσεις** στη Μουσική, την Αισθητική Αγωγή, την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, τη Νέα Ελληνική Γλώσσα, τη Λογοτεχνία.

3. Διδακτική μεθοδολογία

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της γαλλικής γλώσσας, ο διδάσκων οφείλει να υιοθετεί και να εφαρμόζει διδακτικές προσεγγίσεις λαμβάνοντας υπόψη του τις εξής συνιστώσες: α) την ηλικία των μαθητών, β) τις μαθησιακές τους ανάγκες, γ) το μαθησιακό τύπο τους, δ) τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους και ε) το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους.

² Τα διαθεματικά αυτά σχέδια εργασίας μπορούν να συμπληρώσουν εναλλακτικά τις αναφερόμενες στο ΑΠΣ «ενδεικτικές διαθεματικές δραστηριότητες», για τις οποίες διατίθεται περίπου το 10% του διδακτικού χρόνου.

Η διδακτική διαδικασία που ακολουθεί ο διδάσκων είναι ανάλογη με το προς επεξεργασία περιεχόμενο, δηλαδή ανάλογη με τις δεξιότητες που πρέπει να αναπτυχθούν από μέρους των μαθητών ή και με τις γνώσεις που πρέπει αυτοί να αποκτήσουν.

Ο διδάσκων χρησιμοποιεί κατ' εξοχή τη μέθοδο της επικοινωνιακής προσέγγισης. Μπορεί όμως να προσφύγει βάσει των αρχών της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής Προσέγγισης (Pédagogie Différenciée) στην πολυμεθοδολογία (éclectisme, polyméthodologisme), δηλαδή: α) στην υιοθέτηση διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας (δεν αποκλείονται στοιχεία του παραδοσιακού τρόπου διδασκαλίας όπως επανάληψη, αποστήθιση, χρήση της μητρικής γλώσσας κτλ.), β) στην εναλλαγή μορφών και τύπων διδασκαλίας (κείμενα, δραστηριότητες, ασκήσεις, συνθετικές εργασίες) και γ) χρήση διαφορετικών εποπτικών μέσων διδασκαλίας (video, κασέτες ήχου, διαδίκτυο, αφίσες, εικόνες, χάρτες, σχεδιαγράμματα).

Μορφές δραστηριοτήτων

Με βάση τις αρχές της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής Προσέγγισης (Pédagogie différenciée), οι δραστηριότητες πρέπει να διαφοροποιούνται ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων των μαθητών της ανάλογης τάξης. Ως εκ τούτου, ο καθηγητής ανατρέπει για την επεξεργασία και την εμπέδωση της γλωσσικής διδασκαλίας σε δραστηριότητες:

- *επικοινωνιακές* (communicatives), οι οποίες έχουν στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας επικοινωνίας και καλούν το μαθητή να υποδυθεί έναν συγκεκριμένο ρόλο και να συμπεριφερθεί σαν να επρόκειτο για μια αυθεντική επικοινωνιακή περίπτωση,

- *διαδραστικές* (interactives), οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εκφραστικής/ λεκτικής πρωτοβουλίας,

- *γνωστικές* (cognitives), οι οποίες διασφαλίζουν την κατάκτηση της γλώσσας μέσα από προσληπτικές (προφορική και γραπτή κατανόηση) αλλά και παραγωγικές ικανότητες (προφορική και γραπτή έκφραση). Με τις δραστηριότητες αυτές ενεργοποιούνται γνωστικές διαδικασίες, όπως η κατανόηση/αντίληψη, η ολική προσέγγιση και επαναδιατύπωση του κεντρικού νοήματος κατά την πρόσληψη ενός προφορικού μηνύματος ή/και κατά την ανάγνωση (compréhension globale d'un document sonore/scripto-visuel, résumé...), η ικανότητα αντίληψης κατά την επεξεργασία των φαινομένων μορφοσύνταξης (conceptualisation), η ευαισθητοποίηση (pré-sensibilisation) η επισήμανση και επίλυση γενικών προβλημάτων.

- *παιγνιώδεις - δημιουργικές* (ludiques), βιωματικές μορφές μάθησης μέσα από τη χρήση διαφόρων τεχνικών (jeux de rôle, dramatisation, simulations, mimodrame...). Οι παιγνιώδεις-δημιουργικές δραστηριότητες αποσκοπούν στη μορφοποίηση κοινωνικών συμπεριφορών (κοινωνικοποίηση του ατόμου) αλλά και στη συναισθηματική ολοκλήρωση του μαθητή. Αποτελούν μέθοδο για την ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων και μέσο άσκησης των γλωσσικών στοιχείων. Η επιλογή τους πρέπει να εναρμονίζεται με τον τρόπο σκέψης και τις εμπειρίες των μαθητών αυτής της ηλικίας και να κινητοποιεί τη φαντασία και τα ενδιαφέροντά τους με ελεύθερες μορφές έκφρασης.

- *Συνθετικές εργασίες* (projets): Η τεχνική των συνθετικών εργασιών ως βιωματική επικοινωνιακή προσέγγιση παρέχει κίνητρα και ερεθίσματα στους μαθητές να ανακαλύψουν τις ικανότητές τους, να εφαρμόσουν κεκτημένες γνώσεις και δεξιότητες σε διαφορετικά γνωστικά πεδία, να αυτενεργήσουν, να εκφραστούν συναισθηματικά, να δημιουργήσουν και τέλος, να αυτονομηθούν. Παρέχονται πολλαπλές ευκαιρίες στο μαθητή να αναδείξει τις δυνατότητές του, να ανακαλύψει και να αξιοποιήσει τις κλίσεις και τα talenta του, να «μάθει πώς να μαθαίνει», να «μάθει μέσα από την πράξη». Μαθαίνει να χρησιμοποιεί τη γλώσσα για να διερευνά άλλα γνωστικά πεδία. Ο μαθητής συνειδητοποιεί τη δημιουργική χρήση της γλώσσας, αλλά και τη διαπολιτισμική της διάσταση μέσα από την ανακάλυψη *αναπαραστάσεων του άλλου*. Αποκτά μεθοδολογικές ικανότητες, αναπτύσσει κριτική στάση απέναντι στις πληροφορίες, μαθαίνει να χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες ως εργαλείο πρόσβασης στη γνώση και στη μάθηση. Αποκτά ερευνητικές ικανότητες μέσα από τη χρήση πολλών και διαφορετικών πηγών (π.χ. βιβλιοθήκη, διαδίκτυο). Μέσα από τις συνθετικές εργασίες οι μαθητές αναπτύσσουν σταδιακά μεταγλωσσικές και μεταγνωστικές δεξιότητες, συνειδητοποιώντας την αξία της ξένης γλώσσας ως μέσου για την ανακάλυψη και κατανόηση νέων γνώσεων και εμπειριών, καθώς και ως μέσου εμπλουτισμού των τρόπων κοινωνικής και πολιτισμικής ένταξής τους.

Χρήση νέων τεχνολογιών

Οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν μια σημαντική οπτικο-ακουστική δυνατότητα για τη διαμόρφωση και ανάπτυξη των προσληπτικών και παραγωγικών ικανοτήτων του μαθητή. Συντελούν, εξάλλου, στην ανάπτυξη της αντίληψης/κατανόησης, με την ευρεία έννοια του όρου, η οποία περνά από στοιχεία όχι μόνον γλωσσολογικά αλλά και οπτικά, εξωγλωσσικά, μη-φατικά (κινήσεις, χειρονομίες...).

Η χρήση των νέων τεχνολογιών απαντά σε ανάγκες:

- *πραγματολογικές*: διάδοση των νέων τεχνολογιών, αύξηση της τηλεοπτικής κατανάλωσης, όλο και συχνότερη χρήση του βίντεο και της εικόνας γενικότερα, ευρεία διάδοση της πληροφορικής και

- *παιδαγωγικές*: Η πολυμορφία των οπτικο-ακουστικών πηγών επιτρέπει *φωνητική ποικιλία* (φωνή, προφορά, τονισμός, καθαρότητα άρθρωσης, ρευστότητα λόγου κ.λπ.), *ποικιλία στα επίπεδα γλώσσας* (κοινή γαλλική, καθημερινή γλώσσα, γλωσσολογικές ποικιλίες, τοπική προφορά...) και στις *μορφοσυντακτικές δομές* της γλώσσας (λεξιλόγιο, μορφοσύνταξη). Ευνοούν τέλος την εκμάθηση της γλώσσας μέσα από την παρουσίαση λιγότερο αφηρημένων, πιο άμεσων *αυθεντικών επικοινωνιακών καταστάσεων και συνθηκών*, παρέχοντας έτσι την ευκαιρία προσέγγισης του σχολείου με τον έξω κόσμο και επανατοποθετώντας τη γλώσσα στην πραγματική της θέση, δηλ. εκτός σχολικής τάξης. Καθώς όμως δεν πρόκειται για πραγματικές επικοινωνιακές καταστάσεις, οι νέες τεχνολογίες βοηθούν το μαθητή να αποβάλει το *φόβο της αποτυχίας*: δεν νιώθει να απειλείται από την παρουσία του άλλου και βρίσκει το χρόνο να προετοιμάσει τους τρόπους και τα εκφραστικά του μέσα επικοινωνίας.

Τέλος, οι νέες τεχνολογίες εμπεριέχουν μια σημαντική *πολιτισμική διάσταση*, λόγω των άφθονων κοινωνικο-πολιτιστικών στοιχείων τους (αρχιτεκτονική, πολεοδομία, ήθη και έθιμα, συνήθειες ενδυματολογικές, διατροφής...), καθώς και των γενικότερων πληροφοριών πάνω στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική κατάσταση της κάθε χώρας .

Ευνοείται τέλος, η *εξατομίκευση* (individualisation) της εκμάθησης της γλώσσας, καθώς και η αυτονόμηση του μαθητή κατά τη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας (autonomisation de l'apprentissage).

Στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής, η εκάστοτε επιλογή τους πρέπει να γίνεται με κριτήρια τεχνικά (διάρκεια του αποσπάσματος, δυνατότητα απομόνωσης...) και διδακτικά (θεματική ποικιλία, σχέση με τα ενδιαφέροντα και τις ενασχολήσεις των νέων, δυνατότητα διεύρυνσης στην κοινωνικο-επαγγελματική και κοινωνικο-πολιτισμική πραγματικότητα).

4. Αξιολόγηση

Μέθοδοι και τεχνικές αξιολόγησης

Η ιδιαιτερότητα του αντικειμένου των ξένων γλωσσών απαιτεί την προσοχή του διδάσκοντος στα παρακάτω σημεία:

Αξιολογείται κατ' αρχήν η ικανότητα επικοινωνίας και διάδρασης μέσα από επικοινωνιακές καταστάσεις και όχι μόνο η γλωσσική ικανότητα του μαθητή.

Συχνά οι επικοινωνιακές καταστάσεις στις οποίες ο μαθητής καλείται να συμμετάσχει είναι κυρίως τεχνητές, προσποιητές (simulées), ενώ οι αυθεντικές περιπτώσεις επικοινωνίας είναι περιορισμένες (καιρός, καθημερινή δραστηριότητα...). Η αξιολόγηση της επικοινωνιακής ικανότητας πρέπει επομένως να κινείται και στα δύο αυτά επίπεδα, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη δύο διαστάσεις, την επικοινωνιακή και την μετεπικοινωνιακή.

Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή επιτυγχάνεται :

Από την οργανωμένη και συστηματική παρατήρηση της ενεργού συμμετοχής του στην καθημερινή εργασία της τάξης, της συνολικής δραστηριότητάς του στο πλαίσιο του σχολείου, της προσπάθειάς του, του ενδιαφέροντος που επιδεικνύει, των πρωτοβουλιών που αναπτύσσει, της προόδου που σημειώνει, του βαθμού συνεργασίας και επικοινωνίας.

Από τα αποτελέσματα της επίδοσής του στις γραπτές δοκιμασίες αξιολόγησης, οι οποίες διακρίνονται σε ενδιάμεσες, ολιγόλεπτες ή ωριαίες. Οι ερωτήσεις που χρησιμοποιούνται μπορεί να είναι ελεύθερης ανάπτυξης, μέσα όμως σε καθορισμένο γλωσσικό πλαίσιο, ερωτήσεις κλειστού τύπου ή αντικειμενικού τύπου, ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών κτλ.

Με τον τρόπο αυτό αξιολογείται η ικανότητα κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου, αξιολογείται ο βαθμός πρόσκτησης του λεξιλογίου και των μορφοσυντακτικών φαινομένων.

Η αξιολόγηση της ικανότητας κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες επικοινωνιακές, διαδραστικές, παιχνιδιές, (δραματοποίηση, παιχνίδια ρόλων...).

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης

Με τους εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης ελέγχονται οι διαδικασίες κατάκτησης και διαχείρισης της γνώσης, δηλαδή ο βαθμός χρησιμοποίησης και εφαρμογής των όσων έχουν μάθει οι μαθητές εντός ή εκτός σχολείου μέσα από την απόκτηση διεισθητικών και μεταγνωστικών ικανοτήτων.

Αξιολόγηση βάσει φακέλου (Portfolio assessment)

Αξιολογείται η επίδοση του μαθητή μέσα από διάφορες εργασίες ατομικές ή συλλογικές.

Στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς ο διδάσκων σε συνεργασία με το μαθητή συναποφασίζει τα περιεχόμενα του φακέλου.

Portfolio Γλωσσών

Με το *Portfolio Γλωσσών* ο μαθητής μετέχει ενεργά στην αξιολόγηση και διαχείριση της μαθησιακής του πορείας. Θέτει στόχους, προτεραιότητες, καταγράφει την εξέλιξη της μάθησής του μέσα από την απόκτηση κοινωνιογλωσσικών δεξιοτήτων και διαπολιτισμικών εμπειριών.

Στο *Portfolio Γλωσσών* καταγράφονται δεξιότητες – κλειδιά που θα πρέπει να κατέχουν τα άτομα για να επικοινωνήσουν και να συνδιαλλάσσονται σε μια πολυπολιτισμική και πολυγλωσσική Ενωμένη Ευρώπη,

Επειδή η αξιολόγηση του μαθητή αποτελεί συνεχή διαδικασία και οργανικό στοιχείο της διδακτικής πράξης, ο διδάσκων οφείλει να εντάσσει σε αυτή τρόπους ετεροαξιολόγησης και συναξιολόγησης ανά ζεύγη ή ομάδες που βοηθούν το μαθητή να αναπτύξει τρόπους αυτοαξιολόγησης με απώτερο στόχο την αυτόνομη μάθηση.

5. Διδακτικό υλικό

Η διδασκαλία/εκμάθηση της γλώσσας πρέπει να ανταποκρίνεται στην αποδοχή των προς διδασκαλία φαινομένων μορφο-σύνταξης στο επίπεδο "χρήσης" (acceptabilité grammaticale), αλλά κυρίως στο επίπεδο "χρησιμότητας" (acceptabilité pragmatique). Οι προτεινόμενες περιστάσεις επικοινωνίας (situations de communication) προσδιορίζουν το περιεχόμενο (λεκτικές πράξεις, ύφος και επίπεδο του λόγου, θεματικές περιοχές...), αλλά και τη μορφή του περιεχομένου (διάφοροι τύποι κειμένων, χρησιμοποιούμενη υλικοτεχνική υποδομή...).

Το *διδακτικό υλικό* περιλαμβάνει :

- "κείμενα" (documents): κάθε έντυπο υλικό, αλλά και καταγραφές προφορικού λόγου (συνομιλίες, συνεντεύξεις, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τραγούδια), αυθεντικές, κατασκευασμένες, ημικατασκευασμένες,
- θεματικές ομαδοποιήσεις λεξιλογίου,
- συνθετικούς/ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ή σχηματική παρουσίαση των διδασκομένων γλωσσικών φαινομένων, οι οποίοι αποδεικνύονται χρήσιμοι για την απομνημόνευση των βασικών στοιχείων (κανόνες γραμματικής, θεματικές λίστες λεξιλογίου),
- δραστηριότητες, ασκήσεις.

Ο διδάσκων φροντίζει να εναλλάσσει τις *μορφές*, τον *τρόπο* και τα *μέσα παρουσίασης* και επεξεργασίας του διδακτικού υλικού (types de documents, support utilisé, types d'activités/exercices), καθώς και το είδος εργασίας (ατομική ή ομαδική εργασία, στην τάξη ή στο σπίτι, συνθετικές εργασίες, κλπ.). Ως εκ τούτου, οφείλει να επιδιώξει την ποικιλία των κειμένων (documents) τα οποία διακρίνονται

α) ως προς το περιεχόμενό τους σε:

- πληροφοριακά/επεξηγηματικά (informatifs/expositifs/explicatifs)
- αφηγηματικά (narratifs)
- εκτελεστικά/διαδικαστικά (injonctifs/procéduraux p.ex. une recette de cuisine, une fiche technique)
- επιχειρηματολογικά (argumentatifs)
- περιγραφικά (descriptifs).

β) ως προς τη μορφή τους, σε :

- συνεχή (*continus*)
- ασυνεχή (*discontinus*): πίνακες, γραφικές παραστάσεις, διαφημίσεις...

γ) ως προς τον τρόπο (support) και το μέσο παρουσίασής τους (βιβλία, κείμενα, μαγνητόφωνο, προβολέας, τηλεόραση, βίντεο, κάμερα), οπότε διακρίνονται με βάση τη χρήση κειμένου (texte), εικόνας, ήχου καθώς και συνδυασμού των, σε:

- ένηχα (sonores) όπως τραγούδια, σκετς κ.λπ.
- εικονικά (visuels) όπως εικόνες, φωτογραφίες, διαφάνειες, ταινίες,
- εικονογραφημένα (scripto-visuels) όπως διαφημιστικά κείμενα, BD,
- μεικτά (visuels et sonores) όπως ταινίες (télévision, vidéo, enseignement interactif sur ordinateur).

δ) ως προς το χαρακτήρα: αυθεντικά, κατασκευασμένα, ημι-κατασκευασμένα κείμενα (διηγήσεις, λογοτεχνικά αποσπάσματα, μετεωρολογικά δελτία, επιστολές, ωράρια).

Συνιστάται η χρησιμοποίηση αυθεντικού κειμένου, δεδομένου ότι τοποθετεί τον μαθητή σε ένα φυσικό πλαίσιο ακουστικής (ακρόαση) και γραπτής πρόσληψης (ανάγνωση) και έτσι κινητοποιεί το ενδιαφέρον του.

Το διδακτικό υλικό διαφοροποιείται ανάλογα με την τάξη και το επίπεδο γνώσεων των μαθητών στη συγκεκριμένη γλώσσα.